

УДК 352.:316.77

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-5\(57\)-87-97](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-5(57)-87-97)

Башинський Ігор Анатолійович кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук Херсонського державного аграрно-економічного університету, м. Кропивницький, <https://orcid.org/0009-0001-4578-5062>

Дзвінчук Дмитро Іванович доктор філософських наук, кандидат наук з державного управління, професор, заслужений працівник освіти України, професор кафедри публічного управління, адміністрування і національної безпеки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, м. Івано-Франківськ, <http://orcid.org/0000-0002-6391-3822>

Лопушинський Іван Петрович доктор наук з державного управління, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри публічного управління, адміністрування і національної безпеки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, м. Івано-Франківськ, <http://orcid.org/0000-0002-7460-7476>

МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МУНІЦИПАЛІТЕТІВ В УМОВАХ ЗАГАЛЬНОСВІТОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Анотація. У статті досліджено теоретичні та практичні аспекти трансформації комунікативної політики органів місцевого самоврядування в Україні під впливом глобальних викликів XXI століття. Актуальність теми зумовлено потребою пошуку нових моделей взаємодії влади та суспільства в умовах перманентної загальносвітової нестабільності, що спричинена геополітичними змінами, безпековими загрозами, економічними кризами та процесами цифровізації. Автори наголошують, що в умовах децентралізації саме муніципалітети стають ключовими суб'єктами забезпечення соціальної стійкості, а їх здатність до ефективного інформування та діалогу є стратегічним ресурсом національної безпеки. Визначено основні механізми реалізації комунікативної діяльності, серед яких виокремлено інституційно-організаційні, інформаційно-технологічні та нормативно-правові. Особлива увага надається впровадженню інструментів «цифрової демократії» та використанню соціальних мереж як каналів оперативного зв'язку в кризових ситуаціях. Проаналізовано виклики, з якими стикаються українські громади, зокрема проблему дезінформації, обмеженість ресурсів та потребу адаптації офіційного дискурсу до запитів різних соціальних груп. Результати дослідження свідчать, що традиційні методи

одностороннього інформування втрачають ефективність, натомість пріоритетним стає перехід до партисипативної моделі комунікації, де мешканці громад є активними учасниками управлінського процесу. Сформульовано рекомендації щодо вдосконалення комунікаційних стратегій муніципалітетів, що включають розвиток медіаграмотності посадових осіб місцевого самоврядування, автоматизацію зворотного зв'язку та створення єдиного інформаційного простору громади. Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх використання органами місцевого самоврядування для підвищення рівня довіри населення та мінімізації соціальних ризиків в умовах глобальної турбулентності.

Ключові слова: міське самоврядування, комунікативна політика, глобальні виклики, кризові комунікації, децентралізація, цифровізація, Україна, муніципальне управління.

Ihor Bashynskyi candidate of sciences in public administration, Associate Professor of the Department of Public Administration, law and humanities Kherson State Agrarian University of Economics, Kropyvnytskyi, <https://orsid.org/0009-0001-4578-5062>

Dmytro Dzvinchuk doctor of Philosophy, Candidate of Sciences in Public Administration, Professor, Honored Worker of Education of Ukraine, Professor of the Department of Public Administration, Administration and National Security of the Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ivano-Frankivsk, <http://orcid.org/0000-0002-6391-3822>

Ivan Lopushynskyi doctor of science in public administration, professor, Honored Worker of Education of Ukraine, Head of the Department of Public Management, Administration and National Security Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ivano-Frankivsk, <http://orcid.org/0000-0002-7460-7476>

MECHANISMS FOR IMPLEMENTING COMMUNICATIVE ACTIVITIES OF MUNICIPALITIES IN CONDITIONS OF GLOBAL INSTABILITY

Abstract. The article explores the theoretical and practical aspects of the transformation of the communication policy of local governments in Ukraine under the influence of global challenges of the 21st century. The relevance of the topic is due to the need to find new models of interaction between government and society in the conditions of permanent global instability caused by geopolitical changes, security threats, economic crises and digitalization processes. The authors emphasize that in the conditions of decentralization, municipalities are becoming key actors in ensuring social stability, and their ability to effectively inform and dialogue is a strategic resource for national security. The main mechanisms for implementing communicative

activities are identified, including institutional and organizational, information and technological, and regulatory and legal ones. Special attention is paid to the implementation of “digital democracy” tools and the use of social networks as channels of operational communication in crisis situations. The challenges faced by Ukrainian communities are analyzed, in particular the problem of disinformation, limited resources, and the need to adapt official discourse to the requests of various social groups. The results of the study indicate that traditional methods of one-way information are losing their effectiveness, and instead, the priority is to transition to a participatory model of communication, where community residents are active participants in the management process. Recommendations are formulated for improving communication strategies of municipalities, including the development of media literacy of employees, automation of feedback, and the creation of a single community information space. The practical significance of the results obtained lies in the possibility of their use by local governments to increase the level of public trust and minimize social risks in conditions of global turbulence.

Keywords: local government, communication policy, global challenges, crisis communications, decentralization, digitalization, Ukraine, municipal governance.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку світової цивілізації характеризується станом постійної турбулентності та виникненням каскадних глобальних викликів, що безпосередньо впливають на стійкість національних систем управління. В умовах України, де тривають процеси глибокої децентралізації та реформування публічної влади, особливої ваги набуває здатність органів місцевого самоврядування вибудувати ефективну комунікаційну взаємодію з населенням. Проблема полягає в тому, що традиційні лінійні моделі інформування, які використовувалися муніципалітетами впродовж десятиліть, виявилися малоефективними перед лицем сучасних криз: від глобальної пандемії та кліматичних загроз до масштабної безпекової кризи та гібридних інформаційних війн. Існує очевидне протиріччя між суспільним запитом на прозорість, що постійно зростає, оперативність та інклюзивність управління та реальною спроможністю місцевої влади забезпечувати таку якість комунікації в умовах обмежених ресурсів і постійної нестабільності. Додатковим ускладнювальним чинником є стрімка цифровізація суспільних відносин.

Муніципалітети змушені не просто «транслявати новини», а ставати модераторами складних соціальних процесів у цифровому середовищі, де панує високий рівень дезінформації та соціальної напруги. Відсутність чітко сформованих механізмів реалізації комунікативної політики, що б ураховували глобальний контекст нестабільності, призводить до розриву зв'язків між владою та громадою, зниження рівня довіри та дестабілізації соціально-політичної ситуації на місцях. Таким чином, виникає гостра наукова та практична потреба в переосмисленні концептуальних засад комунікативної діяльності муніципалітетів. Потрібно розробити та впровадити такі механізми, що дозволять

органам місцевого самоврядування трансформуватися з пасивних джерел інформації в активних суб'єктів кризового менеджменту та стратегічної комунікації, здатних підтримувати соціальну згуртованість громади навіть у часи глобальних потрясінь.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Останнім часом до проблематики, пов'язаною із комунікативною політикою, у тому числі і держави та органів місцевого самоврядування, зверталися Ажажа М., Пеліова Я., Несторенко Т. (розглядають комунікативну політику держави в контексті посилення суспільного впливу) [1], Бистрицький Є. (досліджує поняття «комунікативна рівність» і «політика незгоди» [2], Братина З. О. (розглядає базові теоретико-практичні засади комунікативної політики НАТО: [3], Висоцька О. Є. (описує комунікативну політику держави в історико-філософському вимірі) [4], Вороніна Ю. Є. (розглядає комунікативну політику в системі публічного управління) [5], Лушагіна Т. В. (досліджує комунікативну політику органів публічної влади під час війни) [6], Лях Ю. О. (вивчає комунікативну політику як основу організації взаємовідносин суб'єктів і об'єктів публічного адміністрування) [7], Макеєва О. М. (вивчає стан інформаційно-комунікативної політики держави в умовах сучасних викликів і загроз) [8], Павленко Є. М. (розглядає співвідношення понять «державна комунікативна політика» та «комунікативна політика органів державної влади» [9], Панадій К. (описує комунікативну політику як інструмент забезпечення демократичної легітимності публічної влади) [10], Савойська С. В. (на прикладі України досліджує конструктивну комунікативну політику як модель національної консолідації) [11], Цейтліна А. О. (вивчає комунікативну та комунікаційну політику в контексті реінтеграції тимчасово окупованих територій України) [12], Шотурма Н. В. (здійснює методологічне дослідження комунікативної політики органів місцевого самоврядування України та Республіки Польща) [13] та ін.

Мета статті полягає в комплексному дослідженні та обґрунтуванні дієвих інструментів налагодження взаємодії між органами місцевого самоврядування та громадою в умовах сучасних глобальних викликів і кризових явищ. Автори прагнуть розкрити специфіку функціонування інформаційних каналів муніципалітетів, що дозволяють підтримувати стійкий зв'язок із населенням, забезпечувати прозорість ухвалення рішень та мінімізувати ризики соціальної напруги під час загальносвітової нестабільності. Окрема увага надається пошуку інноваційних механізмів цифрової та стратегічної комунікації, що сприяють зміцненню довіри до інститутів влади та підвищенню адаптивності місцевих громад до швидких змін у зовнішньому середовищі.

Виклад основного матеріалу. У сучасній науці державного управління комунікативна політика розглядається не просто як інформування населення, а як стратегічний процес формування єдиного інформаційного простору громади. Це сукупність принципів, методів та інструментів, за допомогою яких влада, як центральна, так і місцева, вибудовує діалог із суспільством. Як відомо, глобальні

виклики (пандемії, економічні рецесії, кіберзагрози, збройні конфлікти) змінюють парадигму комунікації. Відбувається перехід від реактивної моделі (відповідь на подію) до проактивної (попередження кризи та формування стійкості – різьєлентності). Найбільш ефективною нині визнано партисипативну модель, де мешканці є не об'єктами впливу, а постають суб'єктами управління.

Далі розглянемо сутність комунікативної політики в системі публічного управління. Комунікативна політика є стратегічним інструментом публічного управління, що спрямований на встановлення конструктивного діалогу між органами влади та інститутами громадянського суспільства. Вона забезпечує прозорість діяльності державних структур, сприяючи підвищенню рівня довіри громадян до управлінських рішень та державних інституцій загалом. Основним завданням такої політики є впровадження ефективних механізмів зворотного зв'язку, що дозволяє оперативно реагувати на суспільні запити та потреби мешканців громад. Пріоритетного значення в цьому контексті набуває цифрова трансформація та розвиток соціальних мереж, що створюють нові можливості для інтерактивної взаємодії, роблячи процес комунікації більш динамічним та доступним. У сучасних умовах ефективна комунікативна стратегія є запорукою успішної реалізації державних реформ, оскільки вона дозволяє фахово роз'яснювати мету змін та залучати населення до процесу їх упровадження.

Таким чином, роль комунікативної політики в забезпеченні демократичної легітимності полягає в тому, що: 1. Комунікативна політика постає фундаментальним механізмом легітимізації публічної влади, оскільки вона перетворює одностороннє державне управління на процес інклюзивної взаємодії з громадянами. 2. Через систематичне інформування та роз'яснення суті реформ комунікативна стратегія дозволяє органам влади отримати «кредит довіри», потрібний для сталого функціонування демократичних інститутів. 3.

Забезпечення демократичної легітимності неможливе без прозорих каналів зв'язку, що гарантують доступ громадськості до процесу ухвалення рішень та механізмів контролю за діяльністю посадовців. 4. Ефективний публічний діалог сприяє гармонізації інтересів різних соціальних груп, що мінімізує ризики політичного відчуження та підвищує рівень суспільної підтримки державної політики. 5. У сучасних умовах комунікативна політика є не просто допоміжною функцією управління, а ключовим інструментом підтвердження правомірності влади через визнання її дій доцільними та справедливими з боку громадянського суспільства.

Європейські країни розглядають муніципальну комунікацію через призму принципів Good Governance (належного врядування). Крім того, відомий європейський принцип «Відкритого уряду» (Open Government). Зокрема, країни Скандинавії та Балтії впровадили повну прозорість алгоритмів ухвалення рішень. Комунікація в цих державах базується на максимальній доступності даних (Open Data). Останнім часом поширення набула й цифрова демократія, насамперед в Естонії. Досвід цієї країни Балтії свідчить, що цифровізація

комунікацій мінімізує корупційні ризики та підвищує рівень довіри до локальної влади до 70-80%. В умовах сьогодення суттєвого значення набувають кризові комунікації, насамперед в Німеччині і Франції. У цих та інших країнах Європейського Союзу муніципалітети використовують багатоканальні системи оповіщення та спеціальні комунікаційні протоколи для боротьби з дезінформацією, що є критичним в умовах нестабільності.

Далі проведемо аналіз вітчизняних нормативно-правових актів, що зачіпають проблематику комунікативної політики органів місцевого самоврядування. Принагідно зазначимо, що правове поле України в цій сфері динамічно оновлюється, проте залишається фрагментарним. Так, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає обов'язок органів влади оприлюднювати рішення, але не містить чітких вимог до стратегічного планування комунікацій; Закон України «Про доступ до публічної інформації» створює фундамент прозорості, проте часто фокусується на пасивній ролі влади (надання відповіді на запит), а не на активному діалозі; нові норми, передбачені Стратегією цифрової трансформації, стимулюють перехід в онлайн-площину, проте законодавству бракує визначення статусу комунікацій у соціальних мережах (наприклад, чи є коментар у Facebook офіційним зверненням). Водночас, постанови Кабінету Міністрів та закони про особливості врядування в умовах війни внесли корективи, дозволяючи обмежувати частину інформації з міркувань безпеки, що створює нові виклики для балансу «прозорість всупереч безпеці».

Аналіз стан справ у місцевому самоврядуванні України та поточної ситуації виявляє такі тенденції: 1. *«Телеграмізація» комунікацій*: Telegram став основним джерелом новин у громадах. Це забезпечує швидкість, водночас несе ризики через відсутність модерації та вразливість до маніпуляцій. 2. *Персоналізація*: часто комунікація громади асоціюється винятково з особистістю сільського, селищного, міського голови, що створює ризик перетворення муніципальних каналів на інструменти політичного піару. 3. *Ресурсний розрив*: великі міста мають потужні пресслужби та департаменти комунікацій, тоді як малі сільські чи селищні громади часто не мають навіть виділеного для цієї справи фахівця. 4. *Стійкість (різельєнтність)*: українські громади навчилися комунікувати в умовах блекаутів та обстрілів, що є унікальним досвідом, якого не має жодна країна Європейського Союзу.

З метою підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування щодо забезпечення комунікативної політики рекомендується: 1. *Інституційні заходи*. 2. *Розроблення Комунікаційної стратегії*: кожна громада повинна мати документ, що визначає цільові групи, канали зв'язку та ключові повідомлення. 3. *Запровадження посади комунікаційного менеджера*: навіть у малих громадах це має бути професіонал, а не «секретар за сумісництвом». 4. *Технологічні рішення. Єдине вікно цифрової взаємодії*: створення або розвиток мобільних додатків громади, де поєднані новини, сервіси (е-петиції,

голосування) та зворотний зв'язок. *Використання III*: Запровадження чат-ботів для автоматизації відповідей на типові запитання мешканців (графіки, пільги, послуги). *Кризовий менеджмент*. Створення «Гарячих ліній» та протоколів безпеки: чіткий алгоритм дій: хто, що і де публікує в разі надзвичайної ситуації. Навчання медіаграмотності: проведення тренінгів для персоналу органів місцевого самоврядування щодо розпізнавання фейків та ПСО. 5.

Партисипація. Насамперед – це цифровізація Бюджету участі: варто максимально спростити процедуру подання та голосування за проекти мешканців. 6. Проведення регулярних онлайн-звітів та публічних консультацій: перетворення формальних звітів на інтерактивні сесії у форматі «запитання-відповідь».

Як видно, комунікативна політика органів місцевого самоврядування має поставати визначальним чинником формування демократичної легітимності, оскільки вона забезпечує постійний і відкритий зв'язок між муніципальною владою та територіальною громадою. Через використання інструментів публічного діалогу та консультацій із громадськістю місцеві ради отримують потрібне суспільне схвалення своїх рішень, що перетворює формальні владні повноваження на реальний авторитет у межах громади. Системне інформування мешканців про результати діяльності самоврядних органів сприяє мінімізації соціальної дистанції та зміцненню довіри, яка є базовим фундаментом політичної стабільності на локальному рівні.

Упровадження сучасних цифрових платформ для зворотного зв'язку дозволяє органам місцевого самоврядування не лише звітувати про свою роботу, а й залучати громадян до спільного формування пріоритетів розвитку територій. Забезпечення прозорості управлінських процесів та відкритий доступ до публічної інформації є ключовими інструментами запобігання корупційних ризиків, що безпосередньо впливає на визнання дій місцевої влади правомірними та справедливими.

Крім того, в умовах сучасних безпекових викликів інформаційно-комунікативна політика органів місцевого самоврядування трансформується в стратегічний інструмент захисту локального інформаційного простору від ворожих маніпуляцій та дезінформації. Ефективна взаємодія муніципалітетів із громадою передбачає не лише оперативне оповіщення про загрози, а й створення розгалуженої системи цифрових сервісів для забезпечення безперервного доступу мешканців до адміністративних послуг. Побудова довірливих відносин між місцевою владою та населенням базується на принципах максимальної прозорості та інклюзивності, що дозволяє залучати громадськість до процесів ухвалення рішень навіть у кризових обставинах. Важливим аспектом сучасної комунікаційної стратегії є впровадження інструментів психологічної підтримки та кризового менеджменту, спрямованих на зміцнення соціальної згуртованості та стійкості територіальних громад. Застосування новітніх технологій та соціальних мереж дозволяє органам місцевого самоврядування формувати

цілісний порядок денний, оперативно реагувати на запити громадян та координувати спільні зусилля для подолання наслідків надзвичайних ситуацій.

Розглянемо також декілька моментів щодо специфіку комунікації в процесі відновлення життєдіяльності звільнених регіонів. Так, ефективна комунікативна політика на деокупованих територіях має бути спрямована на подолання наслідків тривалої ізоляції та ворожого інформаційного впливу через відновлення довіри місцевих мешканців до державних інституцій та правового поля України. Комунікаційна стратегія реінтеграції передбачає налагодження багатоканальних систем оповіщення та інформування, що дозволяють оперативно доносити до населення алгоритми отримання соціальної допомоги, медичних послуг та компенсацій за пошкоджене майно. Важливим аспектом державної політики є розбудова інклюзивного діалогу з громадою, що сприяє соціальній згуртованості та залученню мешканців звільнених міст і сіл до спільного планування стратегій відновлення територій. Упровадження спеціалізованих програм стратегічних комунікацій дозволяє фахово роз'яснювати особливості перехідного правосуддя та адміністративних процедур, що мінімізує суспільну напругу та запобігає поширенню дезінформації. Комплексний підхід до комунікаційної політики в умовах реінтеграції потребує тісної координації між органами влади, волонтерськими організаціями та міжнародними партнерами для формування єдиного та зрозумілого порядку денного мирного розвитку.

Таким чином, в умовах глобальної нестабільності комунікація – це не додаток до управління, а саме управління. Лише перехід до щирого, оперативного та технологічного діалогу дозволить українським муніципалітетам зберегти довіру громадян та забезпечити розвиток громад.

Висновки. Підсумовуючи результати дослідження, варто констатувати, що в умовах сучасної глобальної нестабільності комунікативна політика органів місцевого самоврядування зазнала фундаментальної трансформації: вона остаточно перетворилася з допоміжної сервісної функції на автономний та стратегічно важливий інструмент публічного управління. У світі, що перебуває в стані постійної турбулентності, комунікація – це не просто додаток до адміністративних процесів, а безпосередньо сама сутність управління. Здатність муніципалітетів формувати спільні смисли, оперативно реагувати на інформаційні загрози та підтримувати соціальну згуртованість стає визначальним чинником виживання територіальних громад. Лише системний перехід від застарілих моделей одностороннього інформування до стратегії щирого, прозорого та технологічно досконалого діалогу дозволить українським муніципалітетам не лише зберегти, а й зміцнити фундамент довіри з боку громадян. Довіра в цьому контексті постає ключовим соціальним капіталом, без якого неможлива реалізація жодної реформи чи програми відбудови. Упровадження інструментів «цифрової демократії», автоматизація зворотного зв'язку та розвиток культури партисипації мають стати пріоритетами для

кожного органу місцевої влади. Глобальні виклики – від безпекових загроз до цифрових трансформацій – вимагають від місцевого самоврядування гнучкості та готовності до відкритої взаємодії. Тільки через побудову інклюзивного інформаційного простору, де кожен мешканець відчуває себе причетним до ухвалення рішень, громади зможуть вистояти перед зовнішнім тиском та забезпечити сталий розвиток. Таким чином, ефективна комунікативна політика стає гарантом демократичної стійкості України, перетворюючи виклики нестабільності на можливості для якісного оновлення місцевого самоврядування та зміцнення зв'язків між владою та суспільством.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні інноваційних моделей комунікативної стійкості муніципалітетів, що базуються на інтеграції штучного інтелекту та інструментів Big Data для прогнозування та нейтралізації соціальних ризиків в умовах турбулентності. Особлива увага має бути надана трансформації стратегій взаємодії з громадою від одностороннього інформування до створення інклюзивних цифрових екосистем партисипації, що забезпечують неперебійний зв'язок навіть під час критичних інфраструктурних викликів. Окрім того, наукового обґрунтування потребують механізми горизонтальної муніципальної дипломатії як засобу зміцнення міжнародної безпеки через пряме міжрегіональне співробітництво. Ці напрями дозволять сформувати цілісну концепцію адаптивного управління, де комунікація постає не лише сервісною функцією, а й базовим інструментом збереження цілісності громади в нестабільному світі.

Література

1. Ажажа М. Комунікативна політика держави в контексті посилення суспільного впливу [Електронний ресурс] / М. Ажажа, Я. Пеліова, Т. Несторенко. *Modeling the development of the economic systems*. 2023. № 2. С. 79-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mdes_2023_2_13 (дата звернення: 25.04.2026).
2. Бистрицький Є. Комунікативна рівність і політика незгоди [Електронний ресурс] / Є. Бистрицький. *Філософська думка*. 2020. № 3. С. 38-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Philos_2020_3_8 (дата звернення: 25.04.2026).
3. Братина З. О. Комунікативна політика НАТО: базові теоретико-практичні засади [Електронний ресурс] / З. О. Братина. *Politology bulletin*. 2023. Iss. 91. С. 252-270. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pv_2023_91_21 (дата звернення: 25.04.2026).
4. Висоцька О. Є. Комунікативна політика держави в історико-філософському вимірі [Електронний ресурс] / О. Є. Висоцька. *Politology bulletin*. 2020. Iss. 85. С. 210-225. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pv_2020_85_17 (дата звернення: 25.04.2026).
5. Вороніна Ю. Є. Комунікативна політика в системі публічного управління [Електронний ресурс] / Ю. Є. Вороніна. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2018. № 3. С. 29-34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2018_3_6 (дата звернення: 25.04.2026).
6. Лушагіна Т. В. Комунікативна політика органів публічної влади під час війни [Електронний ресурс] / Т. В. Лушагіна. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2023. № 20. С. 471-491. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/purr_2023_20_11 (дата звернення: 25.04.2026).
7. Лях Ю. О. Комунікативна політика як основа організації взаємовідносин суб'єктів і об'єктів публічного адміністрування [Електронний ресурс] / Ю. І. Лях. *Публічне*

адміністрування: теорія та практика. 2018. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2018_2_4 (дата звернення: 25.04.2026).

8. Макеєва О. М. Інформаційно-комунікативна політика держави в умовах сучасних викликів і загроз [Електронний ресурс] / О. М. Макеєва. *Альманах права*. 2022. Вип. 13. С. 259-263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ap_2022_13_44 (дата звернення: 25.04.2026).

9. Павленко Є. М. Державна комунікативна політика та комунікативна політика органів державної влади: співвідношення понять [Електронний ресурс] / Є. М. Павленко. *Теорія та практика державного управління*. 2019. Вип. 3. С. 86-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpu_2019_3_12 (дата звернення: 25.04.2026).

10. Панадій К. Комунікативна політика як інструмент забезпечення демократичної легітимності публічної влади [Електронний ресурс] / К. Панадій. *Публічно-управлінські та цифрові практики*. 2025. Вип. 1. С. 52-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pmdp_2025_1_6 (дата звернення: 25.04.2026).

11. Савойська С. В. Конструктивна комунікативна політика як модель національної консолідації (на прикладі України) [Електронний ресурс] / С. В. Савойська. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2018. № 1-2. С. 207-215. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fmpp_2018_1-2_19 (дата звернення: 25.04.2026).

12. Цейтліна А. О. Комунікативна та комунікаційна політика в контексті реінтеграції тимчасово окупованих територій України [Електронний ресурс] / А. О. Цейтліна. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. № 6. С. 82-89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2020_6_11 (дата звернення: 25.04.2026).

13. Шотурма Н. В. Комунікативна політика органів місцевого самоврядування України та Республіки Польща: методологія дослідження [Електронний ресурс] / Н. В. Шотурма. *Гілея: науковий вісник*. 2016. Вип. 110. С. 349-352. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_110_90 (дата звернення: 25.04.2026).

References

1. Azhazha M., Peliova Ya., Nestorenko T. (2023). Komunikatyvna polityka derzhavy v konteksti posylennia suspilnoho vplyvu [State communication policy in the context of strengthening public influence]. *Modeling the development of the economic systems*. № 2. S. 79-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mdes_2023_2_13 (in Ukrainian).

2. Bystrytskyi Ye. (2020). Komunikatyvna rivnist i polityka nezghody [Communicative equality and the politics of disagreement]. *Filosofska dumka*. № 3. S. 38-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Philos_2020_3_8 (in Ukrainian).

3. Bratyna Z. O. (2023). Komunikatyvna polityka NATO: bazovi teoretyko-praktychni zasady [NATO Communication Policy: Basic Theoretical and Practical Principles]. *Politology bulletin*. Iss. 91. S. 252-270. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pv_2023_91_21 (in Ukrainian).

4. Vysotska O. Ye. (2020). Komunikatyvna polityka derzhavy v istoryko-filosofskomu vymiri [State communication policy in the historical and philosophical dimension]. *Politology bulletin*. Iss. 85. S. 210-225. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pv_2020_85_17 (in Ukrainian).

5. Voronina Yu. Ye. (2018). Komunikatyvna polityka v systemi publichnoho upravlinnia [Communication policy in the public administration system]. *Naukovyi pohliad: ekonomika ta upravlinnia*. № 3. S. 29-34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2018_3_6 (in Ukrainian).

6. Lushahina T. V. (2023). Komunikatyvna polityka orhaniv publichnoi vlady pid chas viiny [Communication policy of public authorities during war]. *Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok*. № 20. S. 471-491. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/purr_2023_20_11 (in Ukrainian).

7. Liakh Yu. O. (2018). Komunikatyvna polityka yak osnova orhanizatsii vzaiemovidnosyn subektiv i obektiv publichnoho administruvannia [Communication policy as the basis for organizing subjects and objects of public administration].

relations between subjects and objects of public administration]. *Publichne administruvannia: teoriia ta praktyka*. Vyp. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2018_2_4 (in Ukrainian).

8. Makeieva O. M. (2022). Informatsiino-komunikatyvna polityka derzhavy v umovakh suchasnykh vyklykiv i zahroz [Information and communication policy of the state in the face of modern challenges and threats]. *Almanakh prava*. Vyp. 13. S. 259-263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ap_2022_13_44 (in Ukrainian).

9. Pavlenko Ye. M. (2019). Derzhavna komunikatyvna polityka ta komunikatyvna polityka orhaniv derzhavnoi vlady: spivvidnoshennia poniat [State communication policy and communication policy of state authorities: correlation of concepts]. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia*. Vyp. 3. S. 86-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2019_3_12 (in Ukrainian).

10. Panadii K. (2025). Komunikatyvna polityka yak instrument zabezpechennia demokratychnoi lehitymnosti publichnoi vlady [Communication policy as a tool for ensuring the democratic legitimacy of public authorities]. *Publichno-upravlinski ta tsyfrovi praktyky*. Vyp. 1. S. 52-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pmdp_2025_1_6 (in Ukrainian).

11. Savoiska S. V. (2018). Konstruktyvna komunikatyvna polityka yak model natsionalnoi konsolidatsii (na prykladi Ukrainy) [Constructive communication policy as a model of national consolidation (using the example of Ukraine)]. *Filosofski ta metodolohichni problemy prava*. № 1-2. S. 207-215. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fmpp_2018_1-2_19 (in Ukrainian).

12. Tseitlina A. O. (2020). Komunikatyvna ta komunikatsiina polityka v konteksti reintehratsii tymchasovo okupovanykh terytorii Ukrainy [Communicative and communication policy in the context of the reintegration of temporarily occupied territories of Ukraine]. *Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy*. № 6. S. 82-89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2020_6_11 (in Ukrainian).

13. Shoturma N. V. (2016). Komunikatyvna polityka orhaniv mistsevoho samovriaduvannia Ukrainy ta Respubliky Polshcha: metodolohiia doslidzhennia [Communication policy of local governments of Ukraine and the Republic of Poland: research methodology]. *Hileia: naukovyi visnyk*. Vyp. 110. S. 349-352. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_110_90 (in Ukrainian).

Дата першого надходження статті до видання: 23.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 07.05.2026